

30-08-2016

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Adam Bodnar

IV.7022.35.2016.MK

RZECZPOSPOLITA POLSKA

Rzecznik Praw Dziecka

Marek Michalak

ZSS.422.38.2016.KT

**Pan
Mateusz Morawiecki
Minister Rozwoju**

Podczas 3. posiedzenia Zespołu do Spraw Alimentów – wspólnej inicjatywy Rzecznika Praw Obywatelskich i Rzecznika Praw Dziecka na rzecz wypracowania mechanizmów systemowych pozwalających na poprawę sytuacji w zakresie alimentacji dzieci – została przedstawiona propozycja mająca na celu wsparcie zwiększenia efektywności egzekucji świadczeń alimentacyjnych dla dzieci.

Przedstawiciele Krajowej Rady Komorniczej, odwołując się do projektu z 18 czerwca 2015 r. wnioskowanej przez Ministerstwo Gospodarki nowelizacji ustawy o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych oraz niektórych innych ustaw (*projekt wycofany*), zaprezentowali koncepcję utworzenia centralnego rejestru dłużników alimentacyjnych.

Według tej koncepcji, do rejestru trafiałyby informacje obejmujące dane dotyczące wyłącznie osób, na których ciąży na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd obowiązek alimentacyjny. Dane dłużnika mogłyby być umieszczone w rejestrze jedynie w przypadku bezskuteczności egzekucji. Rejestr mógłby być zasilany np. danymi pochodzącymi z rejestru dłużników niewypłacalnych, informacjami ujawnionymi w biurach informacji gospodarczej, ale też informacjami od wszystkich

26 lat Konwencji
o Prawach Dziecka

komorników sądowych, przekazywanych do rejestru automatycznie z aplikacji Komornik SQL-VAT lub Kancelaria Komornika-VAT albo poprzez portal internetowy. Jednocześnie rejestr zapewniałby stały dostęp do danych o dłużnikach alimentacyjnych dla wszystkich kancelarii komorniczych oraz dla innych podmiotów uprawnionych.

Na podstawie art. 8a ustawy z 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t. j. Dz.U. z 2016 r., poz. 169, ze zm.), dotyczącego postępowania wobec dłużników alimentacyjnych, umożliwia się organowi właściwemu wierzyciela przekazywanie do biura informacji gospodarczej informacji o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego, jeżeli zaległości alimentacyjne wynoszą ponad 6 miesięcy. Zobowiązania te wynikają z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego, wypłaconych osobie uprawnionej na podstawie tej ustawy. Sytuacja ta dotyczy także należności powstałych z tytułu zaliczek alimentacyjnych, wypłaconych osobie uprawnionej na podstawie ustawy z 22 kwietnia 2005 r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej (Dz.U. z 2005 r., Nr 86, poz. 732 ze zm.).

Równocześnie art. 1086 § 4 Kodeksu postępowania cywilnego (t. j. Dz.U. z 2014 r., poz. 101 ze zm.) i art. 55 ustawy z 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (t. j. Dz.U. z 2016 r., poz. 687) umożliwiają wpisanie, na wniosek komornika działającego z urzędu, do rejestru dłużników niewypłacalnych w Krajowym Rejestrze Sądowym dłużników alimentacyjnych, jeżeli zaległości alimentacyjne wynoszą ponad 6 miesięcy. Do przedmiotowego rejestru wpisuje się również z urzędu dłużników alimentacyjnych, którzy zostali zobowiązani do wyjawienia majątku (art. 55 pkt 3 i 5 ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym). Należy nadmienić, że wpis do Krajowego Rejestru Sądowego jest dokonywany niezależnie od tego, czy dłużnik został ujawniony w biurze informacji gospodarczej.

I chociaż przedstawione możliwości przyczyniają się do wzmocnienia odpowiedzialności niektórych osób zobowiązanych do alimentacji, nie stanowią dla wierzycieli alimentacyjnych realnego i skutecznego wsparcia w odzyskiwaniu należności. Wymaga zaakcentowania, że pełniące funkcje ewidencyjną i informacyjną rejestr dłużników niewypłacalnych oraz biura informacji gospodarczej zostały powołane przede wszystkim w celu poprawy bezpieczeństwa obrotu gospodarczego i ułatwienia oceny ryzyka kontraktowania poprzez ujawnianie dłużników nie zasługujących na zaufanie.

Proponowane przez komorników sądowych rozwiązanie zapewnia bieżącą aktualizację danych o dłużnikach poprzez zautomatyzowanie ich wysyłania i pobierania w aplikacjach Komornik SQL-VAT i Kancelaria Komornika-VAT. Przyczyni się to do poprawy szybkości egzekucji, od której niejednokrotnie zależy jej skuteczność, bowiem

komornicy będą mogli planować swe działania z większym wyprzedzeniem i z mniejszym opóźnieniem w stosunku do działających w złej wierze dłużników. Wychodząc naprzeciw potrzebie zwiększenia efektywności postępowania egzekucyjnego, stanowiłoby to ważny element składający się na system pomocy państwa w zakresie zabezpieczenia interesów osób uprawnionych do alimentów.

Wobec powyższego zwracamy się do Pana Ministra o analizę przedstawionego zagadnienia i rozważenie możliwości podjęcia stosownej inicjatywy legislacyjnej.

(-) [*Adam Bodnar*]

(-) [*Marek Michalak*]